

SINGLE DAHLIA
(DAHLIA VARIABILIS)

$\frac{2}{3}$ Nat. size

PL. 141

Zelf Dahlia's Kweken

Voorwoord

Leuk dat u zoveel belangstelling heeft voor de dahlia. Een plant die al heel lang bekend is en die iedereen vooral kent als de plant die vroeger bij ouders of grootouders in de tuin stond.

De laatste jaren is de dahlia weer een populaire plant. Dit heeft vooral te maken met de vele soorten en kleuren die er beschikbaar zijn. Er is voor iedereen wel een geschikte plant te verkrijgen. Een pot of perkdahlia voor op het terras of in de kleine tuin en de grotere soorten voor in de border of voor de kweek voor tentoonstellingen. Ook in de vaas doet hij het leuk. Steeds meer bloemisterijen voegen hem dan ook toe aan hun assortiment.

Het ontbreken van kennis over de wijze van kweken is vaak de oorzaak dat men niet begint aan het kweken van deze plant. Toch is het kweken van dahlia's op zich niet bijzonder moeilijk.

Met het lezen van deze informatie heeft u een eerste stap gedaan tot het zelf kweken van dahlia's.

Er is een beschrijving gegeven van het gehele proces van kweken. Hoe u zelf kunt stekken en deze opkweekt tot bloeiende plant. Hoe u van de knol zelf een plant kunt opkweken. Waar u op moet letten tijdens de groei en bloei. Hoe u de knollen rooit en laat overwinteren tot het volgende kweekjaar.

Een korte geschiedenis van de Dahlia

Rond het jaar 1600 maakte men in Europa voor het eerst kennis met de plantensoort dahlia. Vanuit het verre Mexico waren zaden meegevoerd om die in Europa uit te gaan proberen.

In de beginfase werd er nog weinig mee gedaan. Rond 1800 kwam er wat meer leven in de brouwerij en werd de plant in bloei getrokken in de Botanische tuinen van Madrid door Abbé Cavanilles. Een priester welke botanicus en stafmedewerker was van de Botanische tuinen in Madrid. Hij gaf de plant de naam Dahlia, naar de Zweedse botanicus Andreas Dahl. Deze woonde in Berlijn en was een leerling van de beroemde Linnaeus. Zelf had hij niets met de dahlia te maken.

Vanuit die nietige positie heeft de dahlia zich met behulp van de mens ontwikkeld tot een plantensoort met ruim 50.000 geregistreerde soorten!

Die eerste dahlia soorten zagen er op dat moment qua plant en bloeiwijzen wat anders uit, dan we nu gewend zijn.

De structuur van de plant was wat losser en de bloemen waren over het algemeen niet opmerkelijk. Het plaatje hiernaast geeft ongeveer aan wat je bij het bloemetje moet voorstellen. Elke bloem was voorzien van 8 bloembladen en een open hart met veel meeldraden.

De dahlia behoort tot de Compositae, de samengesteld bloemige. De Zonnebloem soorten zijn eigenlijk een "neefje" van hem.

De dahlia, die wij tegenwoordig telen is een kruisingsproduct van verscheidene soorten.

Ze wordt Dahlia Variabilis (veranderlijk) genoemd. Dat duidt op de verscheidenheid van vormen en kleuren.

De belangrijkste oudersoort is D. rosea. Daarnaast hebben D. coccinea en D. gracilis meegewerkt aan de ontwikkeling van het huidige grote assortiment. D. juarezii moet genoemd worden als de stamouder van de huidige Cactus Dahlia met hun eigenaardige maar mooie spinvormige bloemen.

De botanische soorten hebben de belangstelling van de kwekers en liefhebbers eigenlijk grotendeels verloren.

Deze concentreren zich voornamelijk op de belangrijkste tuinvormen van de *D. Variabilis*. Eigenlijk zou de naam *D. pinnata* Cav moeten zijn, omdat Cavanilles de soort het eerste benoemde.

Foto: D. pinnata

De Dahlia

De dahlia bezit lange knolvormige wortels en grove, holle, waterrijke stengels. De bladvorm en kleur variëren per soort. De kleuren kunnen variëren van lichtgroen tot donker groen en tot aan rood groen. De bloemvorm varieert per variëteit. De bloeiperiode loopt van juni tot de eerste nachtvorst. De knollen zijn niet winterhard en dienen in de herfst gerooid te worden. Overwintering gebeurt op een luchtige vorstvrije plaats bij een temperatuur tussen de 4 en 7 graden Celsius.

We kunnen tien verschillende soorten omschrijven.

Enkelbloemige dahlia's: hebben een openhartje van buisbloempjes met daaromheen een enkele rij bloemblaadjes. De Topmix is hiervan een voorbeeld.

Anemoonbloemige dahlia's: hebben een hart van uitgegroeide buisbloempjes, waardoor het hart gevuld is. Daaromheen één of twee rijen bloemblaadjes.

Waterlelie dahlia's: hebben geheel gevulde bloemen, waarbij je het hartje niet kan zien. Aan de buitenkant staan de bloemen horizontaal, en naar het midden toe meer omhoog gebogen.

Decoratieve dahlia's: zijn geheel gevulde bloemen waarbij de bloemblaadjes in etages gerangschikt zijn. De bloemblaadjes zijn breed en plat en kunnen aan het uiteinde rond, puntig of ingesneden zijn.

Halskraag dahlia's: hebben rond het hart een enkele rij vrij grote bloemblaadjes. Net rond het hart één of meer rijen kleine bloemblaadjes.

Op de foto ziet u een voorbeeld van een halskraag dahlia. De naam van deze dahlia is Christmas Carol.

Bal dahlia's: hebben een iets afgeplatte, dicht gevulde bloem. De bloemblaadjes hebben een ronde top en zijn opgerold tot een soort hoorntje.

Pompon dahlia's: lijken erg op baldahlia's maar hebben de bloemblaadjes meer opgerold. Ze zijn niet groter dan 6 cm.

Hier een foto van dahlia Frans Kafka. Deze behoort tot de pompon.

Cactus dahlia's: zijn geheel gevuld. Hebben spitse, smalle bloemblaadjes die vanaf de top, voor meer dan de helft, in de lengte oprollen.

Semi-cactus dahlia's: hebben in tegenstelling tot de cactus dahlia de bloemblaadjes vanaf de top tot de helft of minder opgerold.

Orchidee dahlia's: Een ontwikkeling van de laatste jaren. Door veredeling van kwekers ontstaan nieuwe bloemvormen/varieteiten. De dahlia giraffe is hier een voorbeeld van

Op de foto Giraffe. Een orchidee-achtige dahlia.

Stervormige dahlia's: Een vrij nieuwe variëteit. 8 opgerolde of half opgerolde blaadjes rond een open hart.

Fimbriata dahlia's: Gefranjerde Dahlia's. Aan het uiteinde van het blad is het blad gesplitst.

Pioenvormige dahlia's: De bloemen zijn halfgevuld met 2 of meer randen met bloemblaadjes en een open hart.

Zelf Dahlia's kweken

Het leukste is natuurlijk een bos zelf gekweekte dahlia's in de vaas op tafel. Of misschien wel op een tentoonstelling. Met de volgende informatie zal het ook u lukken om zelf dahlia's te kweken.

In de kweek van dahlia's kunnen we verschillende stadia onderscheiden:

- het opleggen van de knollen en het stekken daarvan
- het voorbereiden van de kweekbedden
- het planten van de stekken of knollen
- het opkweken van de planten
- het snijden en verwerken van de bloemen
- het rooien en bewaren van de knollen
- andere manieren om dahlia's te vermeerderen
- dahlia's in pot

Het opleggen van de knollen en het stekken daarvan

Eén van de manieren om dahlia's te vermeerderen is het maken van stekken. Deze stekken groeien op de knollen die u heeft overgehouden van het vorige jaar. Een stek geeft altijd de zelfde bloemen als de knol waarvan ze gestekt worden gegeven heeft.

Hiernaast ziet u hoe een aantal knollen worden opgelegd, om straks zelf stekken te winnen. Leg in een pot of kistje eerst een laag goede potgrond. Leg daar de schonen knollen op. Bedek de knollen verder met een laag potgrond waarbij u de kraag van de knol en de bovenste twee cm van de knol, waaruit straks de stekken ontstaan,

vrij houdt van potgrond. Plaats deze omstreeks eind februari tot begin maart op een zonnige plaats. Geef de knollen geregeld water, maar niet te veel om rotting te voorkomen. Houdt de kweekruimte op goede temperatuur (minstens 20 graden) en houdt alles luchtig. Dat voorkomt rotting en schimmels. Controleer geregeld of het allemaal goed gaat.

Als de stekken verschijnen, dan kunt u deze als ze zo'n 8 tot 10 cm groot zijn, van de knol afhalen. De stekken het liefst met een scherp mes of voorzichtig met de hand van de knol afhalen, zodanig dat een deeltje van de kraag of knol meekomt. Vanuit dat deel wortelt de stek straks heel gemakkelijk.

Desgewenst kunt u de stek in wortel bevorderingspoeder/stekpoeder dopen, dat versnelt de beworteling van de stek. De afgenomen stek plaatst u in een bak(je) met metselzand of zaaigrond. Onder in de pot een stukje papier om weglopen van de grond tegen te gaan. Prik eerst met een stokje een gaatje in de grond en zet daar de stek in. Heel voorzichtig aanduwen of aanwateren met een scheutje water.

Zet een watervast etiket bij de stekken en knollen, zodat u straks nog weet van welke soort u stekken heeft. Als de stekken aan de groei zijn kunt u ze omstreeks begin mei buiten afharderen op een vorstvrije plaats. Vanaf half mei kunnen de stekken uitgeplant worden op de kweekbedden of in de border.

Het voorbereiden van de kweekbedden

Bij diverse Amateurs- en Dahliaverenigingen worden door de leden Dahlia's gekweekt.

Dit gebeurt vaak op kweekbedden van ongeveer 5 meter lengte en 1 meter breed. Bij de diverse Tuin- en Dahliaverenigingen kunt u dat in de zomer gaan bekijken. De meeste verenigingen verzorgen open dagen.

De totale beschikbare oppervlakte is daarbij per kweekbed: 500x100 cm. Je kunt daarop dan ongeveer 24 a 30 planten kwijt.

De verschillen in aantallen hebben te maken met de grootte van de soorten dahlia's.

Nu beschikt niet iedereen over een groot stuk tuin. Ook in de border van uw stadstuin kunt u heel goed dahlia's kweken.

Voordat men kan beginnen met het planten van de stekken is het belangrijk dat de grond goed voorbereid wordt. Allereerst zorgt men dat de grond goed omgespit is. De grond moet voedzaam, goed doorlatend, maar niet al te droog zijn. Dit kan men verkrijgen door organisch materiaal in de vorm van compost, oude stalmest of bladaarde door de grond te verwerken. Dit kan men al in de herfst doen. Zo wordt de grond niet alleen voorzien van voeding maar wordt hij ook beter doorlaatbaar en watervasthoudend. De structuur van de grond wordt verbeterd. Wilt u dahlia's in de border planten, dan is het voldoende om in het plantgat goede tuingrond of compost te doen.

Een week voordat u de stekken gaat planten kunt u een bevoorradingsmest, bijvoorbeeld DCM of koemestkorrels, op het kweekbed strooien. Tijdens het groeiseizoen kunt u eventueel bijmesten met langzaamwerkende organische meststoffen.

Het planten van de stekken of knollen

Na de kans op nachtvorst (ijsheiligen) kunt u de bewortelde stekken gaan planten op de kweekbedden. Komt er toch nog nachtvorst dan kunt u de stekken beschermen door er omgekeerde potten overheen te zetten.

Plaats de stekken gelijkmatig over het kweekbed. Een indeling van 2 evenwijdige rijen bevat het beste. Het vergemakkelijkt het onderhoud en geeft de planten meer lucht en licht bij de opgroei.

Plaats eerst een pootlijn in de lengte van het kweekbed en poot de stekken in de rijen op een afstand van ongeveer 25 tot 30 centimeter. Begin met twee planten aan de kop van het kweekbed. Doe dit 20 cm vanaf de kopkant.

Houdt tussen de kweekbedden een afstand van ongeveer 40 tot 60 centimeter aan.

De Dahliastek moet u voldoende aandrukken bij het planten, waardoor deze beter aan zal slaan. Geef ze na het planten altijd ruim water. Zeker een week lang elke dag ruim water blijven geven.

Bij voortdurende droogte is het goed eenmaal in de week het kweekbed door en door nat te maken. Doe dat het liefst 's morgens, zodat het gewas voldoende kan drogen. Bevloeien van de grond is beter dan het natspuiten van het hele gewas.

De grond

Het is belangrijk de grond luchtig en onkruidvrij te houden. Doe dit wel voorzichtig. Teveel grondbewerking kan wortelbeschadiging tot gevolg hebben. Ga daarmee door tot de planten het gehele kweekbed bedekken. Onkruid krijgt dan geen kans meer. Als de planten flink aan de groei zijn, zult u vlak onder de oppervlakte al snel een flinke beworteling aantreffen. Beschadig deze wortels zo min mogelijk.

Knollen planten

Het is ook mogelijk om in plaats van uit stekken planten op te kweken, uit knollen planten op te kweken.

Over het algemeen mag je er van uit gaan, dat knollen meer gewas gaan geven dan bij het werken met stekken. Daarom is het verstandig de te planten knollen wat meer ruimte te geven. Ga bij het planten uit van een afstand tussen de knollen van 45 tot 50 centimeter.

De knollen dienen wat verdiept te worden ingegraven. Een klein stukje van de oude bloemstelen mag dan nog zichtbaar zijn. Het planten van de knollen kan anders dan bij het planten van stekken, al vanaf eind april plaats vinden. Na een paar weken zullen de knollen een nieuw wortelgestel aangemaakt hebben en verschijnen de eerste nieuwe groeischeuten. Deze kunt u gewoon laten doorgroeien, als het er niet teveel op een knol worden. Teveel scheuten zal de groei en bloei daarna niet ten goede komen. Haal desnoods een aantal weg door deze af te snijden. Laat dan 4 of 5 scheuten staan. Zo krijgen de overige scheuten wat meer kans om goed te ontwikkelen en later bloemen te geven. Indien er weinig groeischeuten opkomen, top deze scheuten dan omstreeks het moment, dat ze 4 of iets meer bladparen hebben. Vanuit de oksels van de bladeren ontwikkelen zich daarna de bloemscheuten waar het later om gaat.

Ook kunt u de knollen “voortrekken”. U plant dan de knollen in pot omstreeks half/eind maart in een pot en plaatst deze op een plek met kamertemperatuur en licht. Dit kan goed in een vensterbank of serre bijvoorbeeld. Houdt de aarde licht vochtig. Na een aantal weken komen de eerste stekken. Als het overdag niet vriest kunt u dan de potten ook buiten in het zonnetje zetten.

's Avonds wel binnen halen. Half mei, na de ijsheiligen en als er geen kans meer is op nachtvorst, plant u de knol op de gewenste plek in de tuin.

Het opkweken van de planten

Omstreeks half juni zijn de planten zover aan de groei dat de planten worden getopt. Toppen doe je om vollere planten met meer bloemen te

krijgen. Doe dit echter pas wanneer er minimaal 4 tot 6 bladparen aan de plant zitten. Uit de oksels van deze zijbladen ontwikkelen zich straks de bloemtakken.

Bij 4 tot 6 bladparen per hoofdsteel zijn we verzekerd van een voldoende aantal bloemtakken. Meer bladparen aan de stek bij het toppen geven dus ook meer bloemtakken. Bij de kleine en middelgrote soorten kan dit een voordelige zaak zijn. Bij grote bloemsoorten is het beter om te toppen bij 4 bladparen om de grote van de bloem ook echt te kunnen laten ontwikkelen.

Wilt u ze gewoon in uw tuin zetten en er niet perse bloemen van snijden, dan kan alles gewoon door groeien. Wel heeft u dan de kans dat de bloemen kleiner blijven. Wel altijd de uitgebloeide bloemen eruit halen. Deze gaan anders zaad vormen en de plant maakt dan geen nieuwe bloemen.

Dieven

Na nog een paar weken zijn de bloemtakken zover gegroeid, dat de eerste knopjes tevoorschijn komen. Direct daarop verschijnen in de bladoksels van de bloemtakken de eerste diefjes. Een diefje is eigenlijk het begin van een nieuwe bloemtak.

Er groeit op die plek eigenlijk weer een nieuwe bloemtak. Om mooie sterke bloemtakken met bloemen te krijgen halen we deze diefjes dus weg. In de praktijk zult u alle diefjes tot aan of t/m het vierde bladpaar, gezien vanaf de hoofdknop, moeten verwijderen.

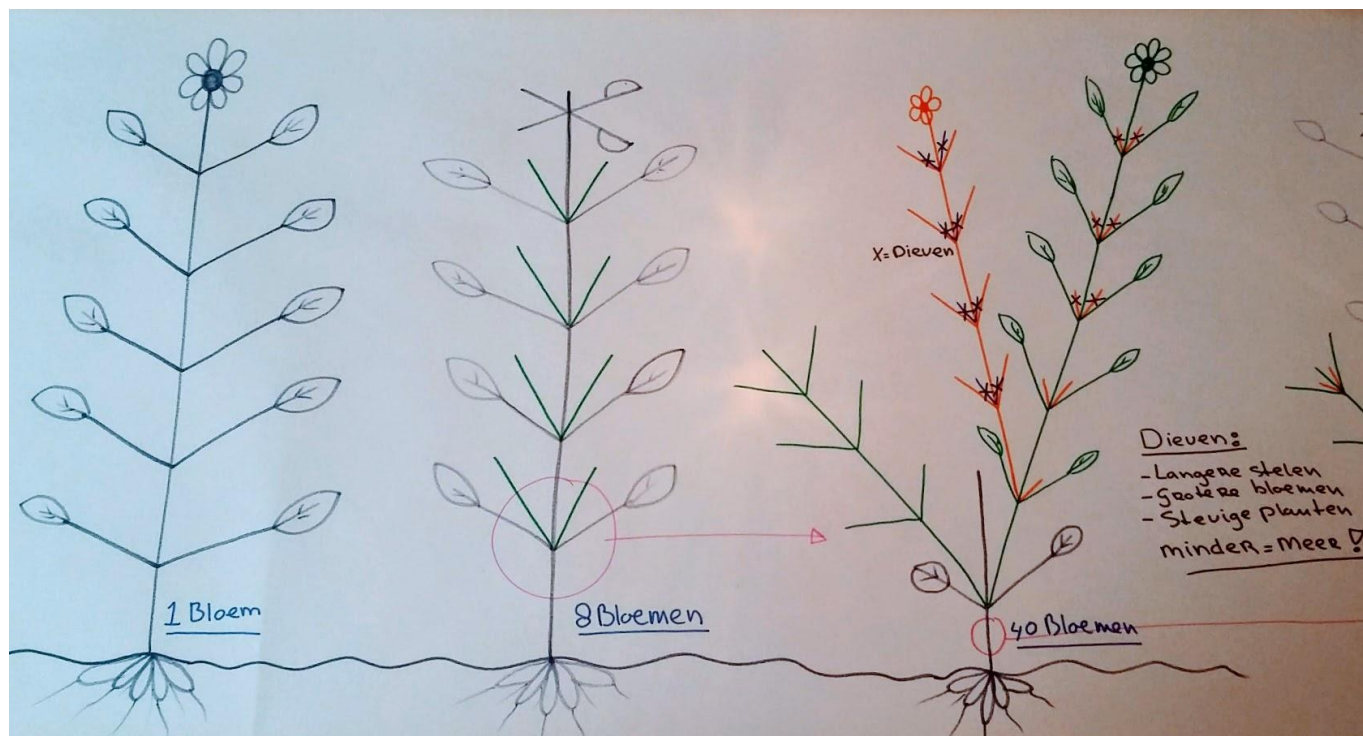

Dit wegnemen gebeurt door het diefje tussen duim en wijsvinger te nemen en schuin naar beneden af te breken. Hoe kleiner het diefje als u het weg haalt hoe mooier de “wond” die achterblijft. Ook de twee bloemknopjes, die zich naast de hoofdknop ontwikkelen dient u te verwijderen.

Ga door met dieven tot u alle bloemtakken hebt gehad. Intussen zullen zich de eerste bloemen vormen. Dieven doen we vooral om lange stelen met stevige bloemen te krijgen die bijvoorbeeld voor een tentoonstelling worden “opgestoken”.

Dieven is niet perse nodig als u de plant in de tuin heeft staan en geen lange, stevige stelen nodig heeft. Wel is belangrijk de uitgebloeide bloemen met steel en al te verwijderen. Doet u dit niet, dan zal de plant zaad gaan vormen en stoppen met bloeien. Door regelmatig bloemen te plukken zal de plant gestimuleerd worden om nieuwe bloemen te produceren.

Op onderstaande tekening ziet u een stek met 5 bladparen en 1 bloem/knop. Door de bloem of knop weg te halen, of zodra er 5 bladparen zijn, top je de plant en gaan er vanuit de bladoksels nieuwe bloemstelen groeien. Je krijgt dan uit 1 bloemsteel die uit een stek of knol komt 8 bloemstelen. Dit zie je op tekening 2. Deze 8 bloemstelen laat je groeien tot ze een bloemknop krijgen. Deze stelen ga je dieven tot de onderste 1 of 2 bladparen. Je krijgt dan mooie stelen aan je bloem. Deze steel knip je boven het bladpaar af wat je niet meer gedieft hebt. Uit de bladoksels die je laat staan groeit weer een nieuwe bloemsteel. Dit is de oranje bloemstengel op tekening 3.

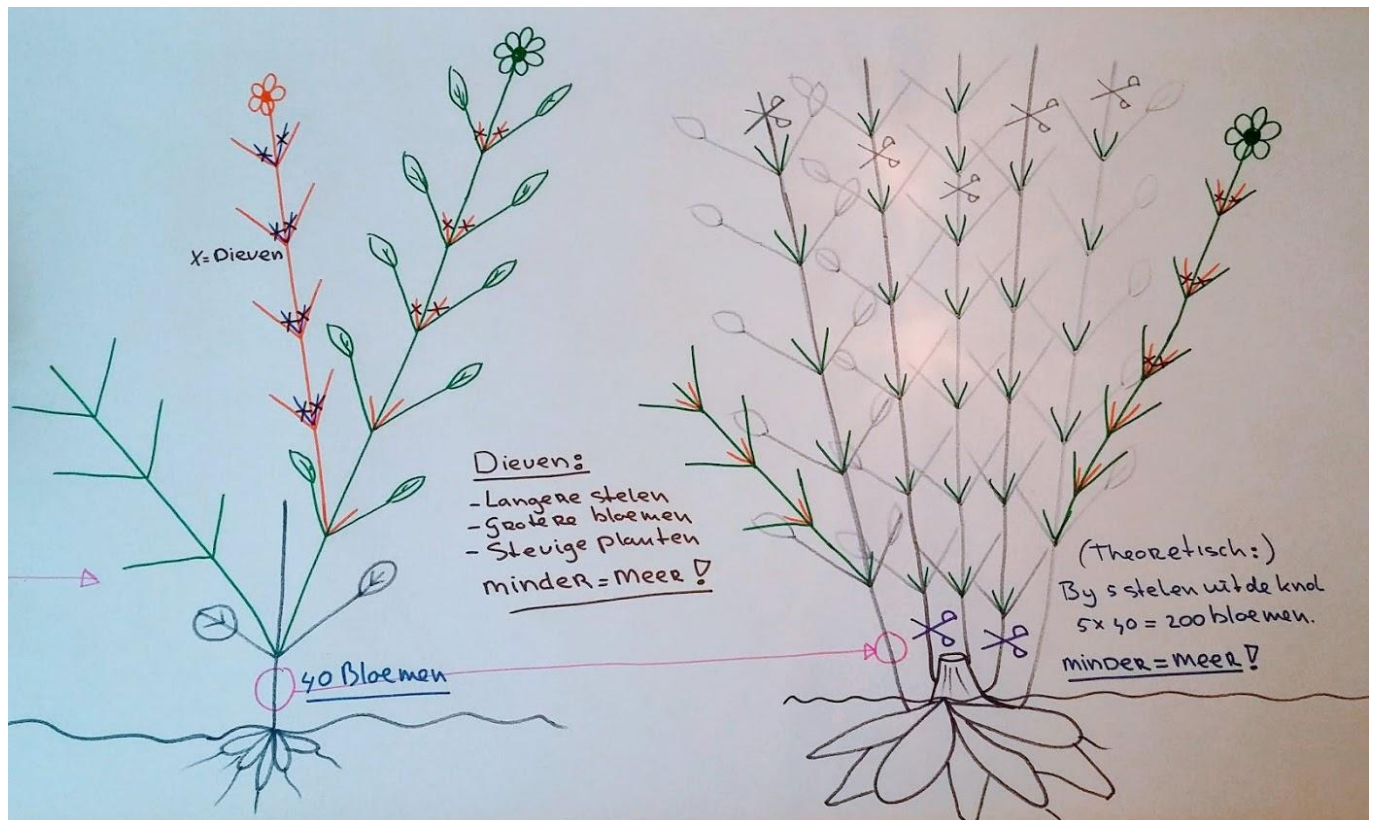
Deze “oranje” bloemstengel dief je weer en geeft weer een mooie steel met bloem. Zie op de tekening hieronder.

Dit zelfde proces doe je met de bloemstelen die uit een knol komen. Dit kunnen er wel meer dan 4 of 5 zijn. Om de plant mooi en stevig te houden is het advies om niet alle stengels die uit de knol komen te laten groeien. Met 5 bloemstengels krijg je ook al heel veel mooie stevige bloemstelen met bloemen.

Mooie dahlia's kweken is een kwestie van durven “weghalen” en niet alles zomaar op laten komen. Minder is in dit geval echt meer.

Door toppen en dieven zoals beschreven en besproken krijg je:

- stevige bloemstelen
- lange bloemstelen
- mooiere volgroeide bloemen
- bloemen die goed op de vaas kunnen
- bloemen waarmee je goed kunt bloemschikken

Het plaatsen van steunmateriaal en de begeleiding van de planten

Om de dahlia mooi rechtop te houden moet u de plant tijdens de groei steunen. Een enkele plant in de border kunt u steunen met een speciale plantenring of opbinden aan een stok. Voor de kweekbedden maken we gebruik van speciaal dahlia gaas. Verkrijgbaar bij Geerlings dahlia's.

Plaats dit gaas op het moment dat de stekken zijn getopt, boven het kweekbed. (De palen kunnen al in de grond voordat u de stekken er in gaat zetten.) Speciaal dahlia gaas met vakken van 20x17 cm is te gebruiken voor alle soorten kleine en grootbloemige dahlia's.

Voor het ophouden van het steungaas dient u voldoende stormvaste paaltjes te gebruiken. Deze kunnen van hout of metaal zijn. Het plaatsen van het gaas is een handigheid, die u snel onder de knie zult krijgen.

Op het kweekbed plaatst u palen iets binnen de denkbeeldige grens van het gaas. Per kweekbed van 5

meter kunt u volstaan met 6 palen. Twee stuks aan elke kop en twee stuks in het midden. Span het gaas vervolgens over de palen en borg het dmv een borgdraadje op elke paal. Als hoogte voor het gaas kunt 50 cm aanhouden. Eventueel dient u dit later omhoog bij te stellen voor hoog opgroeiende soorten.

Zorg dat er geen takken in de verdrukking komen en geleidt ze voorzichtig door een gaasopening. Dit met de hand geleiden blijft u doen tot alle bloemtakken door het gaas zijn gegroeid.

Het snijden en verwerken van de bloemen

Rond juli/augustus zult u de eerst bloemen kunnen gaan snijden.

Snijdt de bloemen het liefst met een scherp mes. Een simpel maar wel scherp aardappelschilmesje is in de meeste gevallen het best bruikbaar. Gebruik liefst geen snoeischaar, de kans is dan groot dat u de stengel te veel kneust.

Probeer zo min mogelijk te snijden in de volle zon. Beter is 's morgens vroeg of wachten met het snijden tot na 4 uur in de middag. Houdt voldoende steellengte aan.

Snijdt de bloem echter niet te diep. Aan het stuk bloemtak dat overblijft moet u namelijk minimaal 1 bladpaar laten zitten. Dit is meestal het zesde of vijfde bladpaar van bovenaf gezien. Uit de bladoksels ontwikkelen zich daarna snel weer nieuwe bloemtakken, die na de eerder aangehaalde behandelingen later weer nieuwe bloemen zullen leveren. Snijdt alleen rijpe/volgroeide bloemen. Bloemen in knop of half in de knop komen op de vaas niet uit.

Thuisgekomen kunt u de bloemtakken voor u deze in een vaas plaatst het best nog even aansnijden met een scherp mes.

Hoe scherper het mes, hoe beter straks de wateraanvoer naar de bloem zal verlopen.

Let daar dus goed op.

In het algemeen geldt als stelregel, dat een dahliabloem zich tien dagen na het verschijnen van de eerste kleur in de knop tot rijpe bloem zal hebben ontwikkeld. De meeste bloemen houden het een vijf tot zeven dagen uit op vaas. Neem altijd een schone vaas en voeg een druppeltje gloor aan het water toe. Dit voorkomt bacteriegroei, waardoor de bloemen langer goed blijven.

Het snijden voor de tentoonstelling

Het snijden van de dahliabloemen gebeurt altijd een dag voor de opbouw van een tentoonstelling.

De bloemen kunt u snijden vanaf de vroege ochtend, maar niet als de zon schijnt, dan alleen vroeg en later in de middag als de zon weg is.

De bloemen kunnen het best op soort in een ruime bloemenemmer worden geplaatst. Zorg er altijd voor, dat alle bloemstelen water aan kunnen zuigen. Gebruik altijd schoon water.

Het aanbrengen van houdbaarheidsmiddel in het water kan wel maar is niet geschikt voor bal en bol dahlia's, die mogen alleen in schoon water gezet worden. Schoon water gebruiken is vaak voldoende voor dit doel. Een druppeltje chloor in het bloemwater voorkomt de bacterieontwikkeling en is daarom vaak aan te bevelen.

Het verwerken van de bloemen in showstukken of in vazen

De dahlia's worden bij tentoonstellingen opgewerkt in verschillende vazen en bloembakken. Zorg, dat deze bakken voor het gebruik goed gereinigd worden. Doet dit met schoon water en een chloorhoudend wasmiddel. Dit geeft een zekere ontsmetting en voorkomt teveel bacterie groei.

In de bakken plaatsen we tevoren oasis. Plaats de oasis zodanig, dat het strak in de bak zit, 2 of 3 centimeter boven de rand van de bak uitsteekt en er voldoende gietruimte overblijft om later het bloemstuk water te kunnen geven.

Laat de oasis eerst goed volzuigen met schoon water. Dwing de blokken niet onder water. Laat ze gewoon vanonder af volzuigen.

De oasis is met een flink mes gemakkelijk in de gewenste vorm te snijden. Ga nooit proppen met oase, want dat vermindert later de water doorlaatbaarheid. De bloemen kunnen daar hinder van ondervinden.

Voor het steken van bloemen in geplande showstukken of in vazen, dient u de stelen altijd nog eenmaal schuin aan te snijden.

Doe dit met een scherp mes. Verwijder al het overtollige blad onder aan de steel. Veelal zijn drie of vier overblijvende bladparen, gezien vanaf de bloem, voldoende.

Zorg er altijd voor, dat er geen blad in het water terechtkomt. Dit blad gaat vrijwel altijd snel tot rotting over. Met alle gevolgen van dien. Bij het opsteken van bloemen in een showstuk met oasis dient u de

bloemtak altijd stevig en voldoende diep te plaatsen.

Dit bevordert de aanzuigcapaciteit van de bloemsteel. Ondiep plaatsen zal vaak snel het slap hangen van een aantal bloemen tot gevolg hebben. Deze dienen in voorkomende gevallen voorzichtig uit het bloemstuk te worden verwijderd en opnieuw te worden aangesneden. Herplaatsen op de juiste wijze is daarna de volgende stap.

Meestal zal de bloem daarna in korte tijd herstellen. Let er bij het opsteken op, dat bloemen u altijd “aankijken”. Een lichte draaiing van de bloemtak heeft vaak het gewenste gevolg.

Werk het met Dahlia's opgemaakte stuk als laatste af met wat geschikt biomateriaal, wat u voor dat doel tevoren heeft verzameld.

Het rooien en bewaren van de knollen

Dahlia's bloeien door tot de eerste nachtvorst. Na de vorst zal de plant afsterven. Ook de knollen kunnen niet goed tegen vorst. Het is verstandig om de knollen te rooien, als u volgend jaar zeker wilt zijn van de dahlia's welke die knollen geven.

Er zijn twee mogelijkheden. U laat de plant zo lang mogelijk doorbloeien en wacht met het rooien van de knollen tot de eerste nachtvorst. Of u knipt een paar weken voor u gaat rooien de plant af, zodat de knol nog wat kan doorgroeien en afharden.

Voordat de knollen gerooid gaan worden, knipt u het loof boven het gaas eraf, zodat het gaas gemakkelijker te verwijderen is. Dit is ongeveer 50 cm. Voordat de vorst zich aandient moeten de knollen dus gerooid worden. Sommige knollen blijken bij het rooien haast geen wortelknollen te hebben gemaakt. Deze exemplaren zijn moeilijk over te houden en kunt u beter direct weggooien.

Spit met een riek of spade de knol zoveel mogelijk los uit de grond. Verwijder veel van de aanhangende grond zodat de knol zo schoon mogelijk is voor verdere behandeling.

De oude steel dient zo ver mogelijk te worden afgeknipt. Doet dat met een grote en scherpe snoeischaar. De steel knipt u drie centimeter boven de knol af. Uit de oude kraag groeien straks de nieuwe stekken. Let er op dat u bij het rooien soort bij soort houdt en label daartoe de knollen

met de naam van de soort. Zo komt u straks niet in de war bij het verdere proces.

Voordat de knollen de winterberging in gaan dienen ze te worden schoongemaakt. Dit gaat het eenvoudigst met een gewone tuinslang en leidingwater. Met een beetje spuitdruk is de grond zo weggespoeld en houdt u schone knollen over.

Deze knollen dienen eerst te worden gedroogd voordat ze definitief worden opgeslagen. Leg de knollen op de kop het liefst iets verhoogd van de grond. In een paar dagen zijn de knollen dan voldoende gedroogd en klaar voor de winterberging.

De knollen zijn gerooid, schoongemaakt en gedroogd. Het is nu zaak ze klaar te maken voor de winterperiode. Zorg dat de knollen voldoende luchtig blijven zodat rotting geen kans krijgt. Tijdens de overwintering is een bewaartemperatuur van omstreeks 4 tot 7 graden prima. Om indrogen te voorkomen is een hogere temperatuur niet wenselijk. Dan bestaat de kans dat de knollen gaan schrompelen en zo een deel van hun levensvatbaarheid verliezen.

Dat overhouden kan op diverse manieren gebeuren. U kunt ze bewaren in dozen, bakken, kratten, uienzakken enz. Het belangrijkste is dat u ze droog, vorstvrij en tochtvrij bewaard. Controleer de knollen 's winters wel geregeld op rotting. Gooi de rotte knollen weg, anders kunnen ze andere knollen besmetten. Zorg ervoor dat muizen er niet bij kunnen want zij zijn er dol op.

Andere manieren om dahlia's te vermeerderen

Vermeerderen via zaad

Dahlia's vermeerderen kan gebeuren op een aantal manieren. De eenvoudigste manier is het vermeerderen via zaad. De aardigheid en tevens moeilijkheid van Dahlia's is, dat ze multi variabel zijn. Dat houdt in, dat als u vijftig zaden uit één zaaddoos van een plant uitzaait, de vijftig nakomelingen allen andere kenmerken kunnen hebben.

Zowel de planten als de bloemen zullen er allemaal soms gedeeltelijk en soms helemaal anders uitzien. Bij dahlia's uit zaad weet u dus nooit vooraf welke bloemen u gaat krijgen.

De rijpe zaaddozen dienen in de herfst gewonnen te worden en op een droge en vorstvrije plaats te worden bewaard bij een niet te hoge temperatuur. In het voorjaar kunt u de zaden in een bak met goede potgrond of zaaigrond voorkweken. De opgekomen plantjes kunnen het best zodra ze hanteerbaar zijn worden opgepot in kleine stekpotjes met potgrond.

Vanaf half mei kunnen de planten buiten op de kweekbedden of in de border uitgeplant worden. Let op! Slakken zijn gek op jonge Dahlia's. Neem tevoren maatregelen hiertegen.

Vermeerderen via knoldeling

Dit plaatje geeft een uitstekend beeld van hoe een dahliaplant vermeerderd kan worden door deling of scheuring. Bij deze wijze van vermeerdering moet u er altijd voor zorgen dat er per af te snijden of scheuren knoldeel een stuk van de oude kraag meekomt.

Uit dat kraagdeel ontwikkelen zich later de stekken. Het aantal planten, dat u door deze wijze van vermeerderen krijgt, hangt dus nauw samen met de structuur van de wortelstok van een plant. Hoe meer knollen een plant heeft, hoe meer delen u kunt afnemen die straks weer zelfstandig op zullen groeien. Deze wijze van vermeerdering is vooral bedoeld en interessant voor het verkrijgen van meer planten, die men kweekt via de knol zelf.

Deze deling kan je doen voordat de plant is uitgelopen, maar ook als er al stekken op de plant zitten. In het laatste geval weet je zeker dat het deel knol ook stekken heeft en bloemen gaat geven.

Knollen die u al een paar jaar achter elkaar geplant hebt bestaan inmiddels uit verschillende kleinere knollen van dezelfde soort. Aan het aantal stelen welke uit de knol groeien kunt u het aantal knollen waaruit de knol bestaat tellen. Deze kunt u uit elkaar halen en per knol weer planten. Elke knol geeft weer dezelfde bloemen als de knol het jaar ervoor gaf. Wachten tot de knollen uit hun overwinteringplek komen maakt het uit elkaar halen van de knollen makkelijker omdat ze dan iets ingedroogd zijn

Dahlia's in pot

Het is goed te doen en de resultaten zijn vaak opzienbarend. In principe kan elke dahliasoort in een pot gekweekt worden. Pas wel de maat pot aan op de soort. De Topmix Dahlia is bij uitstek geschikt. De goede soorten hebben bloemen met open harten met daaromheen een krans van 8 platte bloemblaadjes.

Op de foto ziet u de Top mix Dahlia.

Voor het kweken van dahlia's op pot maakt u gebruik van stekken of knolletjes. In mei begint u met een aantal schone ompotten van zwart plastic met een doorsnede van 20 cm. Vul de potten met een goede potgrond. Maak in het midden een pootgaatje en plaats daar de stek in. Druk de stek aan en geef vervolgens water. Ook hier geldt de eerste week elke dag water geven. Let erop dat potten sneller uitdrogen.

Na een paar weken beginnen de stekken te groeien. Top de stekken als ze flink aan de groei zijn. U kunt al toppen bij twee of drie bladparen. Door dit een paar keer te herhalen krijgt u mooie, volle planten. Geef de planten geregeld extra water en bemesting.

Plaats de potten vooral op een zonnige plaats. Dan krijgt u mooie gedrongen planten.

Bij de meeste tuincentra kunt u knolletjes van verschillende Topmix soorten kopen. Het voordeel van het kweken vanaf knol is, dat u veel grotere planten zult krijgen. De potmaat 20 cm is dan niet voldoende. Beter is een maat van 24 of meer cm te gebruiken.

Naast de topmix soorten, die ongeveer 30/40 cm hoog worden, doen eigenlijk alle soorten het wel in een pot. Deze moet dan wel groot genoeg zijn en water geven en bemesten is dan wel belangrijk. Ook een plaats in de zon is een must.

Dus ook het proberen waard als je alleen een balkon tot je beschikking hebt.

Waar u nog meer op moet letten

De dahlia heeft twee grote vijanden en dat zijn **te weinig water**, waardoor de ontwikkeling remt of stopt, en te veel water, waardoor ziektes in het gewas kunnen ontstaan. Als er sprake is van te weinig water, dan is dat meestal een gevolg van de natuurlijke omstandigheden.

Weinig regen en een lange periode van warm weer zal de voorraad beschikbaar water voor de dahlia's snel uitputten.

Gevolg geen groei meer en zelfs verbranding zal het gevolg zijn. Dahlia's geplant op hoge gronden en in erg luchtige gronden zullen daar veel last van hebben. Het is dus zaak water bij te geven.

Doe dat niet meer dan eens in de week maar dan goed en het liefst 's morgens. Het verdient de voorkeur de bedden te bevoeien in plaats van de hele plantenmassa nat te maken. Als de dahlia's te nat de nacht in gaan dan loopt u een ferme kans op een aantasting van schimmels.

Te veel water geven heeft nog een nadeel. Door het alsmaar water geven zullen de meststoffen grotendeels uit de grond spoelen, waardoor de planten later in de problemen komen.

Als u toch veel water geeft geef dan de planten ook extra voeding!

Als u dahlia's dicht bij bomen of struiken plaatst, dan dient u er rekening mee te houden dat u problemen krijgt met de ontwikkeling van de planten. Dahlia's houden van veel licht. Een plaats in de zon verdient de voorkeur.

Slakken zijn dol op dahlia's. vooral op de jonge stekken en uitlopers. Zorg er dus voor dat ze bij uw dahlia's weg blijven. Hoe? Helaas kunnen wij hierop niet het beste antwoord geven, maar er zijn een aantal mogelijkheden die u kunt proberen.

- Weg vangen
- Biervallen
- Grof/scherp materiaal rond de stekken
- Knoflook planten en/of knoflookextract spuiten
- Slakkenkorrels
- Nematoden/aaltjes
- Vogels/egels in de tuin?
- ?????

U heeft nu alle benodigde informatie voor het succesvol kweken van uw eigen dahlia's. Gewoon voor in de tuin en misschien wel om u bloemen te laten zien op een tentoonstelling. Het is eigenlijk gewoon een kwestie van beginnen en ervaren. En schroom niet om af te kijken bij de mensen die het

al iets langer doen. Vraag hen ook advies. De ervaring is dat zij het leuk vinden hun kennis omtrent het kweken van dahlia's door te geven.

